

Begrotingswijziging 28/16 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 9 mei 2016
PS-vergadering :

Onderwerp

Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 - 2020

Datum

19 april 2016

Documentnummer

GS:3944673

PS: 3987267

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

U heeft kennis kunnen nemen van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 - 2020. We vragen uw instemming voor de bijbehorende begrotingswijzigingen. Door de begrotingswijziging geeft u het College de financiële ruimte die nodig is om hier uitvoering aan te geven.

Het College vindt het belangrijk dat alle Brabanders die dat willen, als toeschouwer of deelnemer kunnen genieten van cultuur. Wij willen er samen met bestaande en nieuwe partners de komende jaren voor zorgen dat wij cultuur in Brabant op de kaart houden en Brabant met cultuur op de kaart zetten. We sluiten daarbij aan bij de ontwikkelingen in de Brabantse samenleving, want cultuur heeft naast haar intrinsieke waarde ook nadrukkelijk betekenis in het sociale, ruimtelijke en economische domein. Met het uitvoeringsprogramma willen we de provinciale basisinfrastructuur versterken, investeren in een op de 21^e eeuw toegeruste creatieve beroepsbevolking, kansen onderzoeken voor internationale vermarkting van Brabantse culturele topactiviteiten en daarnaast samen met onze partners het regionale cultuurprofiel doorontwikkelen door te versterken waar Brabant goed in is.

Het voorstel

In te stemmen met de verwerking van de meerjarige effecten in de meerjarenraming van €6,3 mln exploitatiemiddelen, €5,55 mln investeringsmiddelen en €2,1 mln structurele middelen zoals benoemd in bestuursakkoord voor portefeuille cultuur en leefbaarheid voor uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 - 2020.

Aanleiding

In 2013 hebben Provinciale Staten de Cultuuragenda van Brabant 2020 vastgesteld¹. Daarmee is richting gegeven aan het cultuurbeleid voor de komende jaren. Gedeputeerde Staten hebben in het verlengde hiervan nu het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 – 2020 vastgesteld. Voor zover voor de uitvoering ervan een begrotingswijziging nodig is, vraagt het College u via dit voorstel daar mee in te stemmen. Het Uitvoeringsprogramma Cultuur heeft u eerder in concept ontvangen². De nu voorliggende definitieve versie ervan is op basis van de verdere voorbereiding op onderdelen aangescherpt.

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn via haar budgetrecht bevoegd te besluiten over wijziging van de begroting.

Doel

Met de Cultuuragenda van Brabant 2020 hebben Provinciale Staten de richting voor het cultuurbeleid tot 2020 vastgesteld. Het College wil met voorliggend uitvoeringsprogramma bijdragen aan een sterk cultuursysteem met:

- een brede basis, die er voor zorgt dat cultuur dicht bij de Brabantse burger is en mogelijkheden biedt aan mensen om kennis te maken met cultuur en zich op cultureel gebied te ontwikkelen;
- verbindingen tussen cultuur onderling en haar omgeving. Denk bijvoorbeeld aan inzet van cultuur en creativiteit ten behoeve van de maatschappelijke opgaven;
- een toonaangevende top die zorgt dat cultuur haar rol in de ambitie van innovatieve topregio glansrijk kan invullen en Brabant op cultureel gebied *the place to be* is.

Het College haakt aan bij de ambities uit het bestuursakkoord. Via cultuur investeren wij in ons menselijk kapitaal, sociale veerkracht en nationale en internationale zichtbaarheid van Brabant.

Met dit uitvoeringsprogramma dragen wij om te beginnen bij aan een gezonde uitgangspositie voor de culturele organisaties die onderdeel uit maken van de provinciale basisinfrastructuur. Daarnaast ligt de focus voor de komende periode op het samen met onze partners doorontwikkelen van een sterk regionaal cultuurprofiel om in het verlengde daarvan de krachten te bundelen en te versterken waar Brabant goed in is:

- in Brabant is creatieve ontplooiing vanzelfsprekend, van de eerste kennismaking tot en met onze toptalenten;
- in Brabant weten creativiteit, techniek en ambacht elkaar te vinden.

Doel begrotingswijziging

Via de Statenmededeling 'Werk in Uitvoering, uitvoeringsprogramma cultuur 2016 – 2020' met nr. 2985593 U heeft kennis kunnen nemen van het

¹ <http://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/provinciale-staten/vergaderstukken-en-besluiten-ps-en-commissies/zoeken/download.aspx?qvi=44438>

² <http://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/provinciale-staten/vergaderstukken-en-besluiten-ps-en-commissies/zoeken/download.aspx?qvi=54880>

uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 – 2020. Voor de bijbehorende begrotingswijzigingen vragen wij uw instemming. Door de begrotingswijziging geeft u het College de financiële ruimte die nodig is om uitvoering aan te geven aan het uitvoeringsprogramma (bijlage 1; in onderstaand tekstkader een samenvatting). Ook de structurele middelen vanuit de begroting Cultuur worden meer gericht op de beoogde prestaties van het uitvoeringsprogramma cultuur. Over de technische aanpassingen wordt u via de burap geïnformeerd.

Met deze begrotingswijziging vraagt het College bestuursakkoordgelden ten behoeve van onderstaande programmapunten:

a. *Professionele basisinfrastructuur*

In november 2015 heeft u ingestemd met een begrotingswijziging om het budget ten behoeve van de professionele basisinfrastructuur 2017 – 2020 te verhogen met €1 mln p/j bovenop de €2,9 miljoen die jaarlijks vanuit de reguliere provinciale begroting aan de professionele basisinfrastructuur in Brabant wordt besteed. Het huidige verzoek om het budget te verhogen kent 2 gronden. Allereerst komt het voort uit een herpositionering van dans. Daarnaast is inmiddels bekend dat meer Brabantse instellingen een aanvraag bij het rijk hebben gedaan of zullen doen (een aanvraag bij de BIS of een van de Rijksfondsen), dan eerder geïnventariseerd waren door de provinciale Adviescommissie Kunsten.

b. *Talentontwikkeling*

De provincie wil dat Brabant een aantrekkelijke regio is voor talenten om zich verder te bekwamen. Wij stimuleren de professionele Brabantse kunstinstellingen binnen onze basisinfrastructuur en het kunstvakonderwijs om samen te kijken welke rol zij kunnen spelen in het begeleiden van talenten in de fase na het kunstvakonderwijs. Want talenten zijn van belang voor artistieke groei van de regio, het creatieve klimaat en zorgen voor nieuwe aanwas.

Het culturele veld in Brabant heeft na het wegvallen van de productiehuisen (2013) in samenwerking via de Impulsgelden eigentijdse alternatieven ontwikkeld. De komende jaren zullen we deze versterken en ontwikkelen tot een vernieuwende aanpak, de Talenthub. Wij bieden talenten hierin ontwikkelingstrajecten aan inclusief kennis, netwerk en (beperkt) productiebudget en zorgen voor kennisdeling.

c. *Conceptontwikkeling initiatieven met (inter)nationale uitstraling*

De vrijetijdsector vertoont wereldwijd een sterke groei en biedt de sector kansen om meer bezoekers naar Brabant te trekken. Cultuur is bijzonder geschikt om in de internationale etalage te tonen. Daarvoor is kwalitatief hoogstaande content nodig. Met bkcc, Brabant C en VisitBrabant heeft de provincie een goede basis om deze kansen te verzilveren.

Ervaring leert dat kansrijke initiatieven soms aan de voorkant hulp nodig hebben om tot een breed gedragen plan te komen. In de economie wordt in dit kader wel gesproken over preseed budget. Voor de komende jaren denken wij dan aan: het landelijke themajaar Van Rietveld tot Dutch

Design, Brabant Festival en Zuidlijn.

d. *Impulsen voor versterking en verbinding cultuur*

De provincie heeft in antwoord op de bezuinigingen in 2013 de sector ruimte geboden voor experimenten die ertoe moeten leiden dat het Brabantse cultuursysteem zich, aanpassend aan de nieuwe omstandigheden, versterkt. Hieruit is de Impulsgeldenregeling ontstaan dat aansluit bij de behoefte uit het veld en in staat om ontwikkelingen te stimuleren. Het hierboven genoemde talentontwikkelingsprogramma, het platform dans, maar bijvoorbeeld ook de ontwikkeling van de smart highway van Daan Roosegaarden en Jalila Essaïdi, de ontwerper van een kogelwerende huid van spinnenzijde, zijn ondersteund vanuit de Impulsgelden³.

De Impulsgeldenregeling wordt, aangepast aan de nieuwe focus uit het uitvoeringsprogramma, verlengd en zullen de regeling ook breder inzetten en toegankelijk maken voor aanvragen uit de hoek van amateurkunst, cultuureducatie en erfgoed.

e. *Participatie in DC Network*

De provincie participeert sinds 2014 in het internationale Districts of Creativity, het DC Network. Een internationaal netwerk dat internationale kennisuitwisseling op het gebied van creativiteit en innovatie stimuleert. Binnen Brabant bestaat het betrokken netwerk inmiddels uit ruim 100 partijen en personen. De provincie wil een actieve rol spelen in het netwerk door het organiseren van bijeenkomsten en het netwerk zo te versterken.

f. *Buitenschoolse cultuureducatie*

De Werkgroep Paes heeft in opdracht van de VBG, provincie samen met onder meer en de kunstencentra een advies uitgebracht over buitenschoolse cultuureducatie⁴. Wij zullen samen met onze partners de komende jaren een aanpak ontwikkelen en pilots uitvoeren voor een toekomstbestendige buitenschoolse cultuureducatie.

Argumenten & Kanttekeningen

1. *De inzet voor professionele kunsten in de periode 2017-2020 wordt door dit voorstel verhoogd van €3,9 mln tot €4,6 mln. p/j.*

1.1. In het kader van de impulsgelden is een incidenteel initiatief gestimuleerd voor dans in Brabant. Gelet de goede resultaten van Dans Brabant en de betekenis voor het Brabantse cultuursysteem als belangrijke waarde zoals aangegeven door Adviescommissie Kunsten is het wenselijk om dans onder te brengen in de inzet voor professionele kunsten.

1.2. Wij maken Brabantse voorzieningen die door het rijk en de rijksfondsen als kwalitatief goed worden beoordeeld en financieel ondersteund, ook onderdeel van de Brabantse basisinfrastructuur.

³ <http://www.bkkc.nl/impulsgelden>

⁴ <https://www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/cultuur/nieuws-cultuur/2015/november/-/media/B7217E3B993C47B392F1A04447542C8F.pdf>

2. *Voor Talentontwikkeling is een bedrag van € 1,4 mln. p/j nodig. Het rijk heeft de productiehuizen afgeschaff. Vervolgens heeft het cultuurveld met provinciale impuls gelden een eigentijds alternatief ontwikkeld; de Talenthub. Provincie wil de komende jaren benutten om deze aanpak door te ontwikkelen.*
 - 2.1. De indruk kan ontstaan dat de provincie hiermee een rijkstaak overneemt. Echter, in het alternatief dat het veld heeft ontwikkeld spelen juist de provinciale culturele organisaties een rol en wordt geen aparte institutie opgericht. Landelijk is hier veel belangstelling voor vanwege de vernieuwende aanpak.
3. *Conceptontwikkeling initiatieven met (inter)nationale uitstraling voor € 0,1 mln. p/j. (2017 - 2019) om kansrijke thema's voor bijvoorbeeld themajaren mogelijk te maken.*
 - 3.1. Met bkkc, Brabant C en VisitBrabant heeft de provincie een goede basis om kansen te verzilveren. Bkkc brengt via de Impulsgelden kansrijke projecten op vlieghoogte, Brabant C zorgt voor meer kunst en cultuur van internationaal niveau en VisitBrabant is de marketingorganisatie die er voor zorgt dat Brabant nationaal en internationaal beter 'verkoch' wordt. In de voorfase, dus voordat er een gezamenlijk plan van aanpak ligt, kan extra provinciale inzet nodig zijn, wanneer verschillende kleine maar potentieel kansrijke initiatieven bij elkaar moeten worden gebracht om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen met de kwaliteit en uitstraling die nodig is om op het internationale podium van betekenis te zijn.
4. *De ruimte voor impulsen voor versterking en verbinding van cultuur (de impuls gelden regeling) wordt verlengd t/m 2019 met €1,3 mln. p/j en biedt makers, gezelschappen en instellingen uit de kunstenveld samen met partners in erfgoed, zorg, educatie, natuur en/of samenleving ruimte om projecten te ontwikkelen die op een artistieke manier oplossingen aandragen voor maatschappelijke vraagstukken.*
 - 4.1. De Impulsgelden regeling hanteert een nieuwe aanpak waarin initiatieven pitchen voor een jury en begeleid worden. Deze methodiek heeft succesvolle initiatieven ontwikkeld. Continuering van de regeling biedt het veld ook de komende jaren de ruimte nieuwe wegen te verkennen. De methodiek wordt nu ook opengesteld voor amateurkunst, cultuureducatie en erfgoed.
 - 4.2. Provinciale Staten hebben eerder middelen beschikbaar gesteld met als uitgangspunt dat na de beoogde stimuleringsperiode de initiatieven op eigen benen kunnen staan. De verlenging heeft echter geen betrekking op de projecten; voorgesteld wordt om de ontwikkelde methodiek om vernieuwing aan te jagen, de komende jaren te continueren. Het gaat in deze periode dan ook om andere initiatieven. Gebleken is dat initiatieven inderdaad zelf nieuwe wegen vinden.
5. *Participatie in DC Network met € 0,3 mln p/j. (2017 - 2019). DC Network is een internationaal netwerk dat internationale kennisuitwisseling op het gebied van creativiteit en innovatie stimuleert.*

5.1. De middelen zijn nodig om netwerkbijeenkomsten te organiseren en om initiatieven aan elkaar te verbinden.

6. *Aanpak ontwikkelen voor toekomstbestendige buitenschoolse cultuureducatie* €0,45mln. (2017 - 2019).

6.1. De werkgroep Paes heeft aanbevelingen gedaan over de toekomst van buitenschoolse cultuureducatie. Wij zullen samen met onze partners hiervoor een eigentijdse aanpak ontwikkelen en pilots om de haalbaarheid te onderzoeken ondersteunen.

Financiën

Er is een begrotingswijziging nodig voor een goede realisatie van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 - 2020. In onderstaande tabellen wordt de voorgestelde begrotingswijziging meerjarig gespecificeerd.

Prestatie-indicatoren	Streefwaarden			
	2017	2018	2019	2020
<i>Professionele basisinfrastructuur</i> , indicator: aantal Brabantse instellingen voor professionele kunst dat meerjarig ondersteund is	Totaal 40	Totaal 40	Totaal 40	Totaal 40
<i>Talentontwikkeling</i> -indicator: aantal ondersteunde talenten via de Talenthub	25	25	25	25
<i>buitenschoolse cultuureducatie</i> , indicator: aantal projecten	2	2	2	
<i>Impulsen voor versterking en verbinding cultuur</i> , indicator: aantal ondersteunde projecten	30	30	30	
<i>Conceptontwikkeling initiatieven met (inter)nationale uitstraling</i> - indicator: aantal ondersteunde initiatieven	1	1	1	
<i>Participatie in DC Network</i> - indicator: aantal netwerkbijeenkomsten	2	2	2	

Begrotingswijziging

Bovenstaande leidt tot de volgende begrotingswijziging:

Onttrekking Bestuursakkoordmiddelen				
	2017	2018	2019	2020
Exploitiemiddelen Bestuursakkoord 2015-2019	2,1 mln	2,1 mln	2,1 mln	
Investeringsmiddelen Bestuursakkoord 2015-2019	1,9 mln	1,85 mln	1,8 mln	
Structurele begrotingsruimte Cultuur⁵				2,1 mln
Totaal	4,0 mln	3,95 mln	3,9 mln	2,1 mln

⁵ Bij het Bestuursakkoord 2015-2019 is ingestemd met het toekennen van €5 mln structurele middelen ten behoeve van de portefeuille Cultuur en Leefbaarheid.

Ijapunten

Aan de inzet van investeringsgelden hebben Provinciale Staten criteria gesteld, de zogenaamde ijkpunten. De middelen die als investeringsgelden worden ingezet ten behoeve van de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Cultuur voldoen grotendeels aan de 9 ijkpunten. Zie bijlage 3 voor de toelichting van de toetsing van het voorstel aan deze ijkpunten.

Europese en internationale zaken

Via het DC Network heeft de provincie een interessant internationaal netwerk aangeboord waardoor Brabantse bedrijven en individuen kennis kunnen maken met ervaringen van elders waarin creativiteit en ondernemerschap slim met elkaar verbonden zijn en nuttige contacten kunnen leggen. Wij zullen ons de komende jaren inspannen om Brabant meer te verbinden met dergelijke internationale programma's. Wij zullen daarvoor onder meer de kennis en het netwerk van onze public affairs medewerker in Brussel benutten.

Daarnaast zullen wij samen met Limburg en Zeeland de internationale samenwerking met onze zuiderburen met wie we taal en cultuur delen, ook de komende jaren stimuleren.

Planning

Over de voortgang in de uitvoering van cultuur wordt u op de gestandaardiseerde momenten in het planning & control cyclus geïnformeerd. Risicomanagement maakt onderdeel uit van het proces van uitvoering. De kaderstellende nota "Cultuuragenda van Brabant" loopt in 2020 af. Wij zullen deze kaderstellende nota tezamen met dit uitvoeringsprogramma (en achterliggende instrumenten) evalueren zodanig dat de evaluaties als input kunnen dienen het volgende bestuursakkoord. De in 2017 gehouden evaluaties van Jeugdcultuurfonds, Impulsgeldenregeling en Fonds Brabant C zullen hierbij als input dienen.

Bijlagen

1. Begrotingswijziging
2. Checklist ijkpunten

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: Bert Doedens, adoedens@brabant.nl,
Cluster Cultuur en Samenleving en Afdeling Cultuur

Opdrachtnemer: Jet Duenk, hduenk@brabant.nl,
Cluster Cultuur en Samenleving en Afdeling Cultuur